Liviu Ciulei

O SARCINĂ GREA

Liviu Ciulei în „Omul cu arma" de N. Pogodin — Teatrul Municipal

Interpretînd rolul de grea răspundere al personajului Lenin în piesa *Omul cu arma*, am căzut de acord cu Ion Olteanu, regizorul spectacolului, la reliefarea mai multor trăsături pe care le-am considerat principale. Complexitatea acestei mari figuri istorice a secolului nostru este poate o sarcină prea grea de atins pe parcursul a trei scene scurte, care ilustrează doar cîteva clipe din viața lui Lenin. Acțiunile, în care autorul piesei ni-l înfățișează, sînt limitate la cadrul dramatic pe care i l-a permis construcția piesei. Sarcina ce-mi revenea era, ca în cadrul acestor fragmente de acțiune, să sugerez spectatorilor, cu mijloace actoricești, personalitatea geniului politic care a fost Lenin. Sigur că este un lucru foarte greu acesta. De aceea, am urmărit în afară de redarea textului, cu sensurile lui cît mai intim trăite, — așa cum am încercat pe toate căile să le gîndesc în mintea personajului —, să redau acele trăsături principale de care pomeneam și pe care le-am considerat a fi următoarele :

a) capacitatea acestui mare om de a cuprinde o pluralitate de probleme în același timp. În aceeași fracțiune de secundă, mintea lui să sezisese detaliul și întregul, să-l plaseze în complexul concepției lui despre societate și lume, să țină seama de condițiile realității imediate și de năzuințele pe care le trăia pentru omenire ;

b) atenția deosebită pe care o acordă frămîntărilor în fiecare om, dar mai ales în oamenii simpli legați direct de viață, fără a folosi abstracțiuni intelectuale, am considerat-o a fi a doua trăsătură caracteristică, principală. Învăluirea acestei atenții cu căldura afectivă în ascultarea „omului cu arma", a fost iarăși o preocupare de seamă.

În primul tablou al actului III, cînd Lenin e singur în biroul lui de la Smolnîi, am încercat să accentuez și mai mult, decît în restul piesei, intimitatea personajului, căutînd să adaug profilului istoric, datele de viață ale personajului.

Toate aceste gînduri trebuie îmbrăcate, pentru scenă, cu elementele care să satisfacă atîtea și atîtea păreri pe care fiecare om și le-a preconceput despre figura și personalitatea lui Lenin. Cît trebuie să corespundă imaginea personală a lui Lenin cu imaginea pe care fiecare om o poartă în el, dozarea acestui raport este, desigur, o treabă foarte grea. Realizarea unui asemenea rol nu poate fi considerată drept finită niciodată, pentru că adîncimile unui astfel de personaj sînt atît de nelimitate. Acestea au fost unele din deziderateie mele pe care am vrut să le împărtășesc publicului din întregul compoziției. Nu pot fi judecătorul meu în realizarea lor.

www.cimec.ro